

Asia: VN/27216/2025

Lausuntopyyntö: Hallituksen esitys liikennemerkkejä- ja opasteita koskevan yleissopimuksen muutosten hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Esityksen tavoitteet ja vaikutukset

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi muutokset, jotka on tehty liikennemerkkejä ja -opasteita koskevaan yleissopimukseen, liikennemerkkejä ja -opasteita koskevaa yleissopimusta täydentävään eurooppalaiseen sopimukseen sekä liikennemerkkejä ja -opasteita koskevaa yleissopimusta täydentävään eurooppalaiseen sopimukseen liitettävään tiemerkintöjä käsittelevään pöytäkirjaan. Liikenneturva kannattaa ehdotusta.

Lisäksi esitys pitää sisällään sopimusmuutosten lainsäädännön alaan kuuluvat varaumat ja määräysten voimaansaattamiseksi annetut ehdotukset, joita Liikenneturva myös kannattaa, lukuun ottamatta pituussuuntaisten tiemerkintöjen väreihin liittyvää ehdotusta. Pituussuuntaisten tiemerkintöjen kansallisen sääntelyn kehittämistä tulisi edistää erityisesti talviolosuhteet paremmin huomioivaksi. Esitykseen sisältyvien vähäisten tieliikennelain liitteiden muutoksien katsomme olevan esityksen mukaisesti sopimusmuutosten edellyttämiä.

Esityksen mukaisesti Suomessa ovat pääosin jo käytössä vastaavat liikenteenohjauslaitteet, joita sopimusmuutoksilla esitetään toteutettaviksi. Sopimusmuutoksilla ei esityksen arvion mukaan ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia Suomelle eikä esityksellä olisi myöskään merkittäviä vaikutuksia viranomaisten toimintaan tai kansallisen tason organisaatiovaikutuksia. Liikenneturva pitää näitä arvioita realistisina. Onkin toivottavaa, että tästä hankkeesta ei aiheudu merkittävää taloudellista rasitetta tienpitäjille aikana, jona tieliikennelain kokonaisuudistuksen liikenteenohjauslaitteita koskevia siirtymäaikoja on vielä käynnissä.

Yleissopimuksen muutokset

Liikenneturva pitää selkeänä, että yleissopimuksen uusi teksti korvaa kokonaisuudessaan yleissopimuksen voimassa olevan tekstin. Yleissopimuksen rakenteelliset ja terminologiset muutokset ovat erittäin tervetulleita. Liikenneturvalla ei ole erityistä huomioitavaa yleissopimuksen

muutosten suhteen, mutta esimerkiksi pihakadun määrittely, liikennemerkkien värien yhdenmukaistaminen ja pakollisen pysäyttämisen ennakkovaroituksen mahdollistaminen ovat jo valmiiksi voimassa olevan tieliikennelain mukaisina tervetulleita täydennyksiä.

Eurooppalaisen sopimuksen muutokset

Varsinaiset muutokset eurooppalaiseen sopimukseen liittyvät sopimuksen liitteeseen ja ovat pääasiassa teknisiä korjauksia. Päällekkäisyyksien ja ristiriitaisuuksien poisto suhteessa liikennemerkkisopimukseen on muutoksena tarpeellinen. Liikenneturvalla ei ole erityistä huomioitavaa eurooppalaisen sopimuksen muutosten suhteen.

Tiementäyttöä käsittelevän pöytäkirjan muutokset

Liikennemerkkejä ja -opasteita koskevaa yleissopimusta täydentävään eurooppalaiseen sopimukseen liitettyyn tiementäyttöä käsittelevään pöytäkirjaan tehty muutosehdotukset yhdenmukaistavat määräykset liikennemerkkisopimuksen kanssa. Liikenneturvalla ei ole erityistä huomioitavaa tiementäyttöä käsittelevän pöytäkirjan muutosten suhteen.

Esitetyt varaukset

Liikenneturva kannattaa esityksessä ehdotettuja neljää varaukset ja kahden aiemmin tehdyn varauksen purkua ja pitää näitä tarkoituksenmukaisina ja perusteltuina. Kolmannen aiemmin tehdyn varauksen purkua Liikenneturva ei vastusta sillä ehdolla, että tiementäyttöä koskevaa kansallista sääntelyä kehitetään sopimustekstin viitekehyksessä vastaamaan paremmin tieliikennelain kokonaisuudistuksen yhteydessä esitettyjä liikenneturvallisuuksiin liittyviä huomioita. Tieliikennelain kokonaisuudistuksen jälkiarviointi on keskeinen hanke tämän sääntelyn tukemisessa.

Ensimmäisen varauksen sunnuntaita, itsenäisyyspäivää, vapunpäivää tai kirkollista juhlapäivää koskevan voimassaoloajan punaisen merkinnän mahdollistaminen on tarpeellista. Esityksen mukaisesti merkintätapa on todettu toimivaksi ja ymmärrettäväksi, eikä muutos selkeäksi ja toimivaksi todettuun sääntelyn nykytilaan olisi tarkoituksenmukaista.

Toinen, moottorikäyttöisten ajoneuvojen yleistä kieltämistä koskeva varaus on tarpeellinen. Esityksen mukaisesti sillä säilytetään selkeäksi ja toimivaksi todettu moottorikäyttöisellä ajoneuvolla ajamisen kieltävän liikennemerkin sääntelyn nykytila Suomessa.

Kolmannen varauksen linja-autoille varatun ajokaistan osoittamismahdollisuus Suomessa käytettävällä tavalla on tarpeellinen. Esityksen mukaisesti varauksella säilytettäisiin selkeäksi ja toimivaksi todettu linja-autokaistaa osoittavan liikennemerkin sääntelyn nykytila Suomessa.

Neljännän varauksen tavoitteena on se, että paikannimeä osoittavalla liikenteenohjauslaitteella voitaisiin Suomessa edelleen osoittaa myös kunnan raja ilman, että merkki tarkoittaisi samalla taajaman alkamista. Esityksen mukaisesti varauksella säilytettäisiin selkeäksi ja toimivaksi todettu paikannimeä ja taajamaa osoittavien liikennemerkkien sääntelyn nykytila Suomessa.

Esityksessä ehdotetaan sitä, että eduskunta hyväksyisi pakollisen pysäyttämisen ennakkovaroitusta koskevan varauman peruuttamisen. Tämä on perusteltu ratkaisu, koska kyseinen merkintätapa hyväksytään nyt yleissopimuksen liitteessä, mikä poistaa tarpeen aiemmalle varaumalle.

Esityksessä ehdotetaan sitä, että liikennemerkkejä ja -opasteita koskevaa yleissopimusta täydentävään eurooppalaiseen sopimukseen tehdyn vaarallisten ala- tai ylämäkien liikenteenohjaukseen liittyvää varauma peruttaisiin. Tämä on perusteltua, koska kyseinen kohta esitetään poistettavaksi sopimuksesta, jolloin myös varauma muuttuu tarpeettomaksi.

Liikennemerkkejä ja -opasteita koskevaa yleissopimusta täydentävään eurooppalaiseen sopimukseen liitettävän tiemerkintöjä käsittelevän pöytäkirjan liitteeseen Suomi on tehnyt varauman, jonka mukaan Suomi varaa oikeuden käyttää keltaista väriä vastakkaisten liikennesuuntien välisessä yhtenäisessä viivassa ja varoitusviivassa. Esityksessä ehdotetaan tämän varauman peruuttamista, koska tieliikennelain kokonaisuudistuksen yhteydessä Suomi muutti tiemerkintänsä sopimuksen määräysten mukaisiksi. Liikenneturva ei vastusta varauman poistoa, mutta huomautamme, että tieliikennelain kokonaisuudistuksen yhteydessä sulkuviivan keltaisen värin käyttöä perusteltiin paremmalla erottumisella päivänvalossa ja talvisissa olosuhteissa. Näiden huomioiden valossa tulee pituussuuntaisissa tiemerkinnöissä harkita keltaisen värin käyttöä sopimustekstin viitekehyksessä. Keltaista väriä hyödynnetään esimerkiksi Norjassa ja Yhdysvalloissa. Muutos edellyttää myös tilapäisten tiemerkintöjen sääntelyn huomioimista.

Muita huomioita esitysluonnoksesta

Tieliikennelakiin liikennemerkkisopimuksen myötä tehtävät muutokset ovat perusteltuja. Pakollista pysäyttämistä osoittavaan liikennemerkkiin tehtävä täydennys ajoneuvon ja raitiovaunun pysäyttamisestä ennen ajamista kyseisellä merkillä varustettuun risteykseen on myös kansallisen sääntelyn näkökulmasta tervetullut. Varmistus sille, että kuljettaja ei etene pysähtymättä risteykseen saadakseen hyvän näkymän risteävään suuntaan, on liikenneturvallisuuden näkökulmasta tarpeellinen.

Ruutti Elias
Liikenneturva